

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені Дмитра Моторного**

Кафедра Рослинництва та садівництва ім. проф. В.В. Калитки

Методичні вказівки

до виконання курсової роботи з дисципліни «**Загальне
плодівництво**» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі
спеціальності Н1 «Агрономія» за ОПП «Садівництво та
виноградарство»

(на основі повної загальної середньої освіти, ступеня фахового
молодшого бакалавра або молодшого спеціаліста)

Укладачі: к.с.г.н., доцент кафедри рослинництва та садівництва
ім. В.В. Калитки Кузьмінець О.М.,
к.с.г.н., зав. відділом розсадництва ІС НААН Соболь В.А.

Запоріжжя, 2026 р.

*Рекомендовано методичною комісією факультету агротехнологій та екології Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного
(Протокол №9 від 28 квітня 2026 р.)*

Рецензент:

кандидат сільськогосподарських наук, доцент Колесніков М.О.

Методичні вказівки до курсової роботи з курсу „Загальне плідівництво” для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності Н1 “Агрономія” за ОПП «Садівництво та виноградарство» / Кузьмінець О.М., Соболев В.А. Запоріжжя, 2026. 55 с.

Методичні вказівки розроблено відповідно до робочої програми дисципліни «Загальне плідівництво». Видання поєднує теоретичні засади сучасного плідівництва з практичними аспектами розроблення проєктів садів і ягідників на науковій та індустріальній основі.

У методичних рекомендаціях висвітлено алгоритм виконання курсової роботи, що включає обґрунтування вибору земельної ділянки, підбір сортопідщепних комбінувань для різних зон України (Степ, Лісостеп, Полісся) та проектування інтенсивних насаджень. Значну увагу приділено розрахункам потреби в матеріалах, організації території саду, системі захисту рослин та агротехнологічному плануванню з використанням засобів механізації.

Визначено структуру курсового проєкту (пояснювальна записка, розрахункові таблиці, схематичний план), окреслено міждисциплінарні зв'язки та вимоги до академічної доброчесності. Матеріал орієнтований на підготовку фахівців, здатних приймати обґрунтовані рішення при закладанні високопродуктивних промислових насаджень.

© Кузьмінець О.М., Соболев В.А.
©ТДАТУ, 2026 рік

ЗМІСТ

	стор.
Вступ	4
Зміст курсової роботи.....	7
Методика виконання курсової роботи.....	8
Оформлення і захист курсової роботи.....	21
Рекомендована література	24
Завдання на курсові роботи	25
Додатки.....	34

ВСТУП

Сучасний етап розвитку плодівництва характеризується впровадженням інтенсивних технологій, переходом галузі на промислову основу та функціонуванням в умовах ринкової економіки і приватної власності на землю. За таких умов зростають вимоги до професійної підготовки фахівців-агрономів, здатних обґрунтовано проектувати й організовувати виробництво плодів і ягід на наукових засадах.

Формування професійних компетентностей із проектування плодівних і ягідних насаджень здійснюється під час опанування теоретичного курсу з плодівництва, виконання практичних занять, проходження виробничої практики та розроблення курсового проєкту закладання саду або ягідника. Саме курсова робота дозволяє систематизувати знання і набути практичних навичок проектування насаджень різних конструкцій з урахуванням ґрунтово-кліматичних умов конкретної зони України.

Основною метою курсової роботи є застосування теоретичних знань для розв'язання конкретних виробничих завдань, пов'язаних із розробленням проєкту плодового саду чи ягідника та організацією його закладання. Проектування базується на сучасних наукових досягненнях, передовому виробничому досвіді та чинних нормативно-рекомендаційних матеріалах, що передбачає опрацювання спеціальної літератури й офіційних джерел.

Закладання промислового саду незалежно від його площі потребує ретельного проєктного опрацювання. Проєкт має забезпечувати раціональне використання земельних ресурсів, екологічну збалансованість, економічну доцільність та отримання стабільних урожаїв високоякісної продукції. Під час проектування інтенсивних насаджень необхідно комплексно враховувати організаційні, технологічні, економічні й природно-кліматичні чинники. Помилки, допущені на етапі закладання саду, є складними або неможливими для виправлення в подальшому, що зумовлює підвищену відповідальність розробника проєкту.

Фахівці спеціальності Н1 «Агрономія» за ОПП «Садівництво та виноградарство» повинні володіти методикою проектування багаторічних насаджень, уміти обґрунтувати вибір типу саду, конструкції насаджень, системи розміщення сортів, організації території, а також визначати обсяги та строки виконання агротехнічних заходів. У процесі виконання курсової роботи студент поглиблює знання з плодівництва, ґрунтознавства, агрохімії, захисту рослин,

механізації, організації та економіки сільськогосподарського виробництва, що забезпечує міждисциплінарний підхід до проектування.

Курсова робота складається з трьох основних частин:

пояснювальної записки (текстова частина);

розрахункової частини, оформленої у вигляді таблиць;

схематичного плану організації території саду або ягідника.

Під час виконання роботи студент:

- характеризує ґрунтово-кліматичні умови зони розміщення насаджень та обґрунтовує вибір земельної ділянки;

- добирає оптимальні сортопідщепні комбінування з урахуванням їх сили росту та зональних особливостей (Степ, Лісостеп, Полісся) і виробничого завдання;

- визначає тип і конструкцію насаджень, розробляє схему їх розміщення та організацію території залежно від напрямку використання плодів (свіжі чи на переробку), наявності техніки та їх технічних характеристик, ступеня родючості ґрунту;

- обґрунтовує систему підготовки ділянки, включаючи обробіток ґрунту, меліоративні заходи та удобрення;

- проводить розрахунки потреби в садивному матеріалі, добривах, засобах захисту рослин та інших ресурсах із використанням дозволених препаратів відповідно до чинного «Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання»;

- розробляє агротехнологічний план закладання насаджень із застосуванням комплексної механізації;

- здійснює розрахунки садозміни та обґрунтовує строки закладання насаджень;

- оформлює список використаних джерел відповідно до вимог академічної доброчесності.

Вихідні дані для проектування надаються студенту викладачем кафедри і можуть включати: ґрунтово-кліматичну характеристику регіону (область, район), площу насаджень, перелік культур для детального опрацювання технології, тип ґрунту та його агрохімічні показники, рівень забезпеченості поживними речовинами, а також додаткові фактори (забур'яненість, заселеність ґрунтовими шкідниками, реакцію ґрунтового розчину тощо).

Таким чином, виконання курсового проєкту з проєктування саду та ягідника сприяє формуванню практичних компетентностей у сфері організації сучасного інтенсивного плідівництва, забезпечує здатність приймати обґрунтовані виробничі рішення та підготовку майбутнього фахівця до професійної діяльності.

ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Вступ

1. Огляд літературних джерел
 2. Ґрунтово-кліматичні умови зони
 - 2.1. Клімат
 - 2.2. Ґрунти
 - 2.3. Вибір ділянки під сад і ягідник
 3. Підбір порід, підщеп, сортів та їх характеристика
 4. Організація території
 - 4.1. Схеми розміщення дерев і кущів
 - 4.2. Розбивка ділянки на квартали та їх розміщення
 - 4.3. Мережа доріг
 - 4.4. Розміщення порід і сортів у кварталах
 5. Створення садозахисних насаджень
 6. Потреба в садивному матеріалі плодкових і ягідних культур
 7. Потреба саджанців для створення садозахисних насаджень
 8. Потреба в матеріалах для підпор (шпалери)
 9. План закладання насаджень. Садозміна
 10. Передсадивна підготовка ґрунту
- Закладання саду і ягідника
11. Баланс території саду і ягідника
 12. Схематичного план саду

Список використаної літератури

Додатки

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Вступ

Описується народногосподарське значення плодових і ягідних культур, їх місце серед інших сільськогосподарських культур і шляхи розвитку галузі. Вказати прізвища науковців (вітчизняних та іноземних), які зробили значний внесок у розвиток плідництва в даній зоні.

1. Огляд літературних джерел

Мета роботи - отримати певне уявлення про тему. При проектуванні багаторічних насаджень необхідно керуватись Національним стандартом України ДСТУ 495:2008 «Насадження плодови. Проектування. Загальні вимоги» (Додаток А) та ДСТУ 4952:2008 «Ягідні насадження. Проектування. Загальні вимоги».

Внаслідок вивчення літературних джерел розширюються та поглиблюються теоретичні знання, розвивається логічне мислення, виробляється відношення до різних точок зору стосовно теми роботи. Аналізується інформація з книжок, журналів, статей, законів та постанов Верховної Ради і уряду України, що відносяться до питань обраної теми (нових напрямків з технології вирощування плодових культур - сортів, конструкцій плодових насаджень, систем обробітку ґрунту, удобрення, нової техніки, способів розмноження та інше).

У процесі роботи над літературою необхідно робити виписки (конспекти), які містять тільки важливі дані, аргументи, факти, що дають можливість зробити певні висновки. Цитати дослівно переписують у лапках із зазначенням автора. Наведення даних без вказання їх авторів у курсовій роботі не допускається. Посилання на використану літературу виконується у квадратних дужках з указанням номера джерела або в порядку його згадки чи за алфавітом.

2. Ґрунтово-кліматичні умови зони

2.1. Клімат. Аналіз кліматичних умов є основою для вибору місця під сад, підбору та розміщення порід, сортів, підщеп, структури садозахисних насаджень. Головна мета аналізу - виявлення факторів, що обмежують оптимальний ріст і плодоношення насаджень.

Кліматичні умови характеризують такими багаторічними показниками: середньорічна температура повітря, абсолютний мінімум (максимум) температур, сума активних температур (більше 10°C) за вегетаційний період, дата останніх весняних (перших осінніх) заморозків, тривалість безморозного періоду, висота снігового покриву та глибина промерзання ґрунту, середньомісячна і річна сума

опадів, сила і переважний напрям вітрів. Після табличного матеріалу (додаток В) дається короткий аналіз і загальна оцінка кліматичних умов зони.

2.2. Ґрунти. Вибравши один основний тип ґрунту, характеризують його за такими показниками: гранулометричний склад, генетичні горизонти, їх потужність, вміст гумусу, загальна карбонатність, сума увібраних основ, гідролітична кислотність, об'ємна маса, вміст логкогідролізованого азоту, рухомого фосфору і обмінного калію (вказати методики визначення). Крім того, як лімітуючі показники вказують: наявність щільних прошарків ґрунту, карбонатів, підґрунтових вод і глибину їх залягання, умови рельєфу. Найбільш придатними є підвищені рівнини, широкі, добре дренавані долини і пологі схили до 6°. Менш придатні схили крутизною 6...10°.

У курсовій роботі розраховується за завданням керівника проекту необхідне удобрення залежно від забезпеченості ґрунту поживними речовинами.

2.3. Вибір ділянки під сад. Розміщення плодових і ягідних культур повинно ґрунтуватися на врахуванні їхніх біологічних особливостей, оскільки різні породи й сорти висувають неоднакові вимоги до умов зовнішнього середовища. Відповідність комплексу екологічних чинників регіону — температурного режиму, зволоження, ґрунтових умов, рельєфу — біологічним потребам культури є визначальною передумовою її нормального росту, формування врожаю та забезпечення належних товарних і технологічних якостей продукції. Саме ступінь такої відповідності становить основу економічного обґрунтування доцільності вирощування конкретних культур і сортів у господарстві.

Обираючи ділянку під закладання саду чи ягідника, насамперед оцінюють фактори, що можуть обмежувати ріст і продуктивність насаджень. При характеристиці запроєктованої території аналізують рельєф місцевості, гранулометричний склад і властивості підґрунтя, глибину залягання та мінералізацію підґрунтових вод, забезпеченість вологою, наявність легкорозчинних солей у ґрунті, а також захищеність ділянки від панівних вітрів. За результатами комплексної оцінки формулюють висновки щодо придатності ґрунту та вибраної площі для кожної плодової чи ягідної культури, передбаченої завданням.

3. Підбір порід, підщеп, сортів та їх характеристика

На підставі завдання встановлюються співвідношення між породами, а в межах породи - між підщепами і групами сортів за строками досягання.

Співвідношення між породами встановлюють, на підставі існуючих рекомендацій (додатку Г).

Далі подається обґрунтування вибору підщеп (у тому числі перспективних) і їх коротка характеристика для кожної породи згідно Державного реєстру сортів рослин України та даних науково-дослідних установ. Рекомендації щодо вибору підщеп беруть з довідкової літератури на кафедрі.

Після цього приступають до підбору сортів, використовуючи діючий Державний реєстр сортів рослин, придатних для вирощування в Україні. Крім районованих, передбачають перспективні сорти для кожної породи (до 20% площі). Їх підбирають за даними сортовивчення і рекомендаціями науково-дослідних установ, вказуючи перспективні сорти.

Обов'язково вказують строк досягання сорту і його належність до помологічної групи. Матеріали опису сортів необхідно викласти за формою таблиць 3.1, 3.2 і 3.3.

Таблиця 3.1

Характеристика районованих і перспективних сортів зерняткових порід

Порода, сорт	Строк досягання	Походження	Рік вступу в плодоношення *	Сила росту, форма крони	Строки цвітіння і кращі запилювачі	Стійкість до основних хвороб	Зимостійкість	Урожайність	Середня маса забарвлення плодів, смак і призначення сорту	Література
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Яблуня (літні, осінні, зимові сорти)										
Груша (літні, осінні, зимові сорти)										

*Примітка. На насінневих підщепах

Таблиця 3.2

Характеристика районуваних і перспективних сортів кісточкових порід

Порода, сорт	Строк досягання	Походження	Рік вступу в плодоношення *	Сила росту, форма крони	Строки цвітіння і кращі запилювачі	Стійкість до основних хвороб	Зимостійкість	Урожайність	Середня маса, забарвлення плодів, смак і призначення сорту	Схильність плодів до розтріскування	Література
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Слива (алича, черешня, вишня, абрикос, персик)											

*Примітка. На насінневих підщепах

Для забезпечення "конвеєра" у надходженні продукції сорти окремих кісточкових і ягідних порід підбирають з урахуванням строків досягання (ранні, середні, пізні).

Таблиця 3.3

Характеристика районуваних і перспективних сортів ягідних культур

Сорт	Строк досягання	Стійкість до основних хвороб	Зимостійкість	Форма і величина ягід	Забарвлення і смак	Урожайність	Транспортованість	Література
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Суниця (малина, чорна смородина, порічки, агрус)								

Під час формування сортових груп різних строків досягання (літні, осінні, зимові) слід обмежувати кількість сортів, щоб не ускладнювати догляд, збирання

та реалізацію продукції. Оптимально передбачати по 3–4 сорти в кожній групі, з яких 1–2 мають бути основними — районованими, адаптованими до місцевих умов, зимостійкими, врожайними та з високими товарними якостями плодів.

Більшість сортів плодових культур є самобезплідними або частково самоплідними, тому для забезпечення стабільного врожаю необхідне правильне поєднання взаємно запилюваних сортів із сумісними строками цвітіння. Раціонально створювати насадження із використанням не менше 2-х універсальних сортів-запилювачів (до 10% від загальної кількості дерев). Також можливе створення насаджень одним сортом у кварталі з двома сортами-запилювачами. Це значно полегшує догляд за садом та збір урожаю.

Перехресне запилення підвищує продуктивність навіть самоплідних форм. У зерняткових, кісточкових і більшості ягідних культур пилок переноситься переважно комахами, тоді як у горіха волоського, фундука, фісташки та пекана — вітром. Районовані сорти однієї культури за збігу фаз цвітіння, як правило, добре взаємозапилюються. Рекомендовані сорти-запилювачі наведені у Додатку Д.

Для спільної посадки доцільно добирати сорти, близькі за силою росту; поєднання сильнорослих і слаборослих форм є небажаним. У разі комбінування сильнорослих і середньорослих сортів у межах одного кварталу застосовують проміжні схеми розміщення з відповідними відстанями садіння.

4. Організація території

Організація ділянки, відведеної під плодови та ягідні насадження, проводиться в такій послідовності:

- намічають межі кварталів, розміщення садозахисних насаджень і вітроломних ліній, доріг;
- визначають розміщення інженерно-гідротехнічних споруд, а в умовах зрошення і зрошувальної мережі та джерел водопостачання;
- виділяють місця під бригадний двір, пункти для приготування отрутохімікатів, виробничі та побутові приміщення;
- планують розміщення сортів на окремих кварталах, схеми садіння дерев, влаштування огорожі навколо саду.

Всі ці дані наносяться на схематичний план саду (ягідника) у довільному масштабі, наприклад 1:5000 (в 1 см - 50 м). Там же вказуються тема проекту і його виконавець. Написи виконуються тушшю або кульковою ручкою чітко без виправлень.

Половина ватману або аркуша міліметрового паперу використовується для рисунка ділянки, де вказують: напрямок північ або південь, рівна площа

чи схил та його крутість, номери кварталів, їх площу; культуру, яку буде висаджено; тип підщепи, схему садіння та всі інші показники, що є елементами організації території саду (ягідника). На другій половині ватману дається пояснення (легенда) показників плану (Додаток Е).

4.1 Схеми розміщення дерев і кущів передбачають по кожній породі. Залежно від конструкції насаджень, підщепи, сили росту вказують кількість дерев на гектарі, ширину міжрядь і відстань між деревами в ряду. Для ягідних культур площі живлення підбирають з урахуванням біологічних особливостей сортів та способу збору врожаю (Додаток Ж).

Матеріали опису необхідно викласти та формою таблиці 4.1. Додаткову інформацію з підбору схем розміщення плодкових і ягідних рослин отримують з довідкової літератури.

Таблиця 4.1

Схеми розміщення дерев і кущів

Порода, сорт, строк досягання	Сила росту дерева (куща)	Підщепи	Сила росту підщепи	Форма крони	Схема розміщення дерев (кущів)	Кількість рослин на 1 га, шт.
1	2	3	4	5	6	7

4.2 Розбивка ділянки на квартали та їх розміщення

Квартал є основним елементом організації території саду та ягідника. Кількість кварталів під плодовими культурами визначається, виходячи з загальної площі під садом і прийнятого розміру кварталу. Бажано, щоб кількість кварталів була парною. Оптимальний розмір кварталу саду на насінневих підщепах на рівнині становить 10-15 га, на вегетативно розмножуваних підщепах він дещо менший - 8-12 га. Кwartали суниці мають розміри 1-3 га, кущових ягідників 3-6 га, малини - 1-2 га.

Після визначення розміру кварталів встановлюють їх конфігурацію. Довжина кварталу, як правило, у 2,0-3,0 рази перевищує його ширину. Оптимальною довжиною кварталу на рівнині є 500-700 м, ширина - 200-300 м. Кwartали вздовж довгої сторони розбивають на клітки по 100 - 250 м довжиною.

Для кожної плодової породи проводять розрахунки площ кварталів, підбирають їх конфігурацію, встановлюють число рядів і кількість садивних місць.

На схематичному плані намічають конфігурацію ділянки з нанесенням кварталів, їх номерів і площі.

За обраною схемою розміщення дерев (кущів) розраховують кількість рядів, поділивши ширину кварталу на ширину міжрядь.

Приклад. Для кварталу завширшки 250 м при вибраній п'ятиметровій ширині міжрядь кількість рядів буде наступною: $250 : 5 = 50$ міжрядь = 50 рядів.

Якщо результат отримують із залишком, його слід приєднати до відстані від штаблів плодкових дерев до садовахисної смуги чи дороги. На схематичному плані намічають конфігурацію ділянки з нанесенням кварталів та їх номерів.

4.3 Мережа доріг

Мережу доріг намічають на схематичному плані:

- магістральну дорогу - посередині насадження;
- окружні дороги розташовані між садовахисною смугою і внутрішньою межею саду (вздовж коротких сторін кварталів їх суміщають із розворотними смугами);
- міжквартальні дороги розмежовують суміжні квартали;
- міжклітинні дороги ділять квартал за довжиною на окремі клітки (залежно від довжини кварталу їх може бути три-чотири).

Магістральні дороги з твердим покриттям проектують посередині садового масиву, з'єднуючи господарський двір з автошляхами. Ширина магістральних доріг становить 8-10 м (з урахуванням узбіччя): 6-7 м проїжджої частини і 1,5-2 м з кожної сторони для створення узбіччя.

Міжквартальні дороги розташовують уздовж довгих сторін кварталів і проектують завширшки 5 м, щоб забезпечити проїзд зустрічного транспорту. Ширину міжквартальних доріг, які розташовані перпендикулярно до рядів насаджень і де розвертаються робочі агрегати, проектують, залежно від "кута атаки" та радіусу повороту агрегатів максимальних габаритів. Наприклад, при застосуванні механізмів із значним радіусом повороту - розкидача рідких органічних добрив РЖТ-4, платформи з контейнерами, ширину розворотної смуги встановлюють у межах 8-10 м.

Міжклітинні дороги проектують для руху автотракторного транспорту в одному напрямку. Їх ширина складає 4-5 м.

Вздовж магістральних, окружних і міжквартальних доріг планують садовахисні насадження (садовахисні смуги та вітроломні лінії).

Розрізи доріг і садовахисних насаджень наносять на схематичний план.

4.4. Розміщення порід і сортів у кварталах

Квартал саду чи ягідника, як правило, займають однією породою. Зерняткові культури сортами однакового строку досягання, а кісточкові можна різними. У кожному кварталі висаджують 3-5 сортів з числа районованих і перспективних, що взаємно запилюються, однакового строку цвітіння, близькі за силою росту і стійкістю до хвороб. Співвідношення між сортами встановлюють виходячи з їх господарсько-біологічної цінності. Запилювачами не можуть бути триплоїдні сорти яблуні із стерильним пилком (Джонаголд і його клони, Мутсу, Голден Резистент та ін.).

У кварталі сорти розміщують смугами шириною до 30 - 40 м для насаджень на сильно- та середньорослих підщепах і до 30 м - на карликових і напівкарликових підщепах. Для організації потокового методу збирання плодів кількість рядів кожного сорту в межах смуги підбирають парною.

Для кісточкових порід передбачають конвеєр за строками досягання.

У розділі подається схематичний план і опис одного кварталу або групи однакових кварталів (для прикладу з групи вибирають один квартал). Вказують номер кварталу (або групи кварталів), породу, вибрані сорти за строками досягання, площу і розміри кварталу, кількість клітин, ширину міжклітинних доріг, кількість рядів кожного сорту і ширину сортової смуги. Вказаний вище опис подають окремо для кожної породи.

Розміщення порід і сортів ягідних культур має деякі особливості. Переважна більшість сортів малини, смородини, порічки, агрусу, суниці є самоплідними, для промислових насаджень підбирають 3-4 сорти різних строків досягання кожної культури. У одному кварталі чи клітці розміщують сорти одного строку досягання, що забезпечує дотримання сортової агротехніки і перехресне запилення. В кварталі суниці число рядів у сортосмузі має бути не менше 10. Оптимальні параметри кварталу: довжина 100-200 м, ширина 100-200 м. Для суниці проектується прийнята зональна сівозміна.

Самоплідні сорти малини, смородини, агрусу розміщують в окремих кварталах, а всі інші - по 2-3 сорти у кварталі, чергуючи їх смугами з 10-12 рядів. Між кварталами проектують дороги шириною - 4 м, а навкруги кварталу - окружну дорогу шириною 4-5 м (розвороті смуги - 6 м).

Опис кварталів ягідника проводиться аналогічно опису кварталів саду.

5. Створення садозахисних насаджень

Дія дорослих захисних насаджень поширюється на відстань 400-450, а у напрямку панівних вітрів - на 300-350 м.

Залежно від зони садозахисні насадження можуть мати різний набір культур і створюються за декілька років до закладання саду. Найважливіші умови підбору культур - швидке пристосування до умов вирощування, швидко - і високорослість, добра парусність, відсутність спільних шкідників та хвороб із культурними рослинами в саду.

Навколо масиву саду проєктують окружну садозахисну смугу ажурного типу з 2-3 рядів дерев і одного ряду чагарників. Кількість рядів встановлюють у залежності від зони та сили вітру. Чагарники розміщують із зовнішнього боку смуги. Навколо кожного кварталу (групи кварталів) проєктують вітроломні лінії з 1-2 рядів високорослих дерев, а магістральні дороги обсаджують, смугою з двох рядів дерев (алейного типу).

У захисних насадженнях дерева висаджують в шаховому порядку з відстанями між рядами 2,5-3,0 м і 1,5-2,0 м в рядах. Для сильнорослих порід (грецький горіх, ведмежий горіх та ін.) ці відстані можуть бути дещо більшими 4-5 м. Для кущових рослин відстань у ряду становить 0,5-1,0 м, а для створення живоплоту ("живої" огорожі) - 0,5-0,4 м. З метою обчислення площі, що займають ці угіддя, за проєкцією крони навколо крайніх рядів захисних насаджень приймають смуги, ширина якої дорівнює половині відстані між рядами.

В садозахисних насадженнях не повинно бути рослин - резерваторів шкідників та хвороб (ясеня, клена ясенелистого, бузку, глоду, гледичії, акації білої, дикоростучих яблуні та груші тощо). Не рекомендуються висаджувати шипшину - резерватор вірусної інфекції кісточкових.

Головними породами у захисних насадженнях є тополя (чоловіча форма), горіхи грецький і ведмежий, дика черешня; супутні породи - клени гостролистий, польовий і татарський, явір, липа, шовковиця біла, вишня; кущові - скумпія, смородина золотиста, жимолость татарська, дерен, ліщина, глід, калина, бірючина. У більш вологих та північних районах України висаджують липу, березу, тополю канадську та берлінську, горіх чорний, сосну звичайну, модрина, ведмежий горіх.

На схематичному плані позначають розміщення садозахисних насаджень, а у текстовій частині проєкту вказують породи, схеми розміщення дерев і загальну характеристику цих насаджень.

Під дороги, садозахисні смуги та інші споруди потрібно відводити не більше 12-14 % загальної площі саду.

6. Потреба в садивному матеріалі

Потребу в садивному матеріалі розраховують по кожному з кварталів, а далі складають загальну потребу по породах, сортах на різних підщепах.

У проекті наводять приклад розрахунків потреби в садивному матеріалі для одного кварталу - саду та ягідника (для однієї породи).

Розрахунки потреби садивного матеріалу рекомендується проводити у наступній послідовності.

1. Визначається кількість місць для садіння рослин у кварталі шляхом множення кількості рядів на кількість місць для садіння рослин у ряду. Хід розрахунку кількості рядів поданий у розділі 4.2.

Кількість місць для садіння рослин визначається діленням довжини кварталу на відстань між деревами у ряду з додаванням одиниці. З одержаної частки від ділення віднімають число місць, які припадають на міжклітинні дороги.

Наприклад, при довжині кварталу у 600 м доцільно зробити чотири клітки і три міжклітинні - дороги завширшки 3-4 м. При п'ятиметровій відстані між деревами в ряду пропускають одне місце садіння (дерево) для влаштування дороги, всього ж доріг буде три. У цьому випадку число місць садіння буде таким: $600:5 = 120 + 1 - 3 = 118$. Якщо від ділення довжини кварталу на відстань між деревами лишається залишок, його додають до розворотної смуги.

Визначають кількість місць садіння для дерев усіх помологічних сортів. Для цього кількість рядів кожного сорту в кварталі множать на кількість місць садіння рослин у ряду.

Після розрахунків потреби саджанців для кожного кварталу дані вносять в таблицю 6.1.

Таблиця 6.1

Потреба в садивному матеріалі для закладання саду та ягідника

Порода	Підщепа, сорт	№ кварталу	Потрібна к-ть саджанців з урахуванням страхового фонду (5%), шт.
1	2	3	4

7. Потреба у саджанцях для створення садозахисних насаджень

Потреба в саджанцях для садозахисних насаджень і вітроломних ліній визначається після нанесення кварталів на схематичний план.

Кількість саджанців для садозахисної смуги розраховані для кожної породи діленням загальної довжини смуги на відстань між рослинами в ряду.

Розрахунки потреби в саджанцях для створення вітроломних ліній проводять, виходячи з їх загальної довжини та відстані між деревами в ряду (табл. 7.1).

Таблиця 7.1

Потреба в садивному матеріалі для створення садозахисних насаджень

Насадження	Порода	Загальна довжина, м	Відстань у ряду, м	Кількість саджанців, включаючи 5% страховий фонд, шт.
1	2	3	4	5
Садозахисні смуги				
Вітроломні лінії				

8. Потреба в матеріалах для підпор(шпалери)

Для насаджень інтенсивного типу, де передбачається ставити підпори для дерев, потрібно розраховувати потребу в необхідних для цього матеріалах. *Наприклад*, для спорудження шпалери опорні залізобетонні стовпи встановлюють з розкосами на кінцях рядів клітки, а проміжні через 15 - 20 м. У насадженнях з площинними кронами дерев натягують по три дроти діаметром 2-2,5 мм. Вага одного погонного метра такого дроту складає 38 г.

У насадженнях із малооб'ємними формами крони ставиться однодротова шпалера з підпорами біля кожного дерева.

9. План закладання насаджень. Садозміна

Закладання саду передбаченого завданням обсягу планується на 2-4 роки з таким розрахунком, щоб за один рік садити не більше 50-100 га.

У першу чергу планують садіння більш скороплідних ягідних та кісточкових і частину зерняткових порід на клонових підщепах. План садіння складаються за формою таблиці 9.1.

Таблиця 9.1.

План садіння плодкових та ягідних насаджень по роках

Породи	Всього, га	20.... р.		20.... р.		20.. р.	

На підставі плану садіння, строків експлуатації насаджень окремих порід планується садозміна, для розрахунку якої можна використати матеріали з додатку 3. Запланована садозміна подається за формою таблиці 9.2.

Таблиця 9.2.

Площа садозміни

Породи	№ кварталу	Рік садіння	Період використання насаджень	Рік розкорчування	Період підготовки площі під нові насадження на сад	Рік закладання нових насаджень

10. Передсадивна підготовка ґрунту

З урахуванням зони та типу ґрунту слід підібрати кращі попередники під плодіві і ягідні породи, описати конкретні роботи по окультуренню ґрунту, що залежать від його фізичних властивостей (гранулометричний склад, глибина гумусового шару, вміст гумусу та рухомих сполук фосфору і калію). За необхідності передбачають меліоративні заходи (вапнування)(додаток К).

Передпосадкова підготовка ґрунту передбачає спеціальний обробіток і внесення органічних та мінеральних добрив. Під оранку в умовах дерново-підзолистих і сірих опідзолених ґрунтів Полісся на глибину гумусного горизонту (20-25 см) вносять по 50-60 т/га органічних добрив. На сірих опідзолених ґрунтах Лісостепу на глибину 25-30 см - по 50 т/га. На темно-сірих опідзолених ґрунтах, чорноземах опідзолених і типових цієї ж зони - по 40 т/га під плантажну (40-50 см) або звичайну оранку, (глибина 30-35 см), а в Степу на чорноземах звичайних і південних та темно-каштанових ґрунтах під плантажну оранку на глибину 40-50 см вносять по 40 т/га гною. За відсутності гною в ґрунт усіх зон вносять еквівалентну кількість (за вмістом основних поживних елементів) торфокомпосту.

Дози органічних і мінеральних добрив, вапна, сірки, гіпсу, аміачної води (20 %) та гербіцидів обчислюють по кожному кварталі, а потім визначають загальну потребу в них (табл. 10.1). Для розрахунків використовують дані Додатків Л та М. Дози фосфорно-калійних добрив визначають диференційовано в кожному конкретному випадку, виходячи з рівня забезпеченості ґрунту їх рухомими формами. На кожний недостатній до оптимального рівня міліграм цих елементів необхідно внести розрахункову кількість добрив (Додаток М).

При заселенні ділянки личинками травневого хруща і дротяника у паровому полі використовують 20%-ну аміачну воду, яку вносять до середини травня на глибину 30 см з нормою 2000 л/га (20 л/100 м) чи застосовують інші препарати (форм – 12...15 кг/га, метаризин, метавайт).

Результати опису необхідно викласти у формі таблиці 10.1.

Таблиця 10.1

Передсадивна підготовка ґрунту для закладання саду і ягідника

Порода	Заходи обробітку ґрунту	Внесення органічних і мінеральних добрив	Строки обробітку ґрунту	Глибина обробітку, см	Склад агрегату		Примітки
					Марка трактора	Марка с.-г. машини	
1	2	3	4	5	6	7	8
Осінній період (попереднього року)							
Ранньовесняний період							

Слід також описати особливості передсадивної підготовки ґрунту під ягідні культури:

- а) підготовка ґрунту під суницю;
- б) підготовка ґрунту під одну вибрану культуру кущових ягідників.

11. Закладання саду і ягідника

У цьому розділі описується технологія закладання саду і ягідника, зокрема підготовка саджанців дерев, кущових ягідників і розсади суниці до садіння. Слід вказати строк і спосіб садіння (механізовано, вручну), глибину садіння (висоту розташування місця щеплення над рівнем ґрунту), спосіб поливу. Дані наводяться стосовно до запроєктованої технології впрошування плодкових порід

та специфіки ґрунтово-кліматичних умов зони (наприклад, усі способи садіння описувати недоцільно).

12. Баланс території саду і ягідника

Баланс території показує ефективність використання землі структурними елементами саду і ягідника.

Для раціонального використання землі необхідно передбачити непродуктивну площу, яка відведена під дороги, садозахисні насадження, розвороті смуги, господарський двір - у розмірі не більше 12-15 % від усієї території саду і ягідника.

Аналогічну таблицю складають для балансу території ягідника (табл. 12.1)

Таблиця 12.1

Баланс території саду

Елементи території саду	Площа, га	Частка від загальної площі, %
1. Корисна площа під плодовими насадженнями		
2. Садозахисні насадження: а) окружні смуги б) вітроломні лінії		
3. Магістральна дорога		
4. Окружні, міжквартальні, міжклітинні дороги		
5. Господарський двір		
<i>Загальна площа під плодовими насадженнями</i>		100

ОФОРМЛЕННЯ І ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота виконується державною українською мовою і включає:

- титульний аркуш (додаток А),
- картку-завдання (додаток Б),
- зміст,

- вступ,
- основну частину (з підрозділами),
- схематичний план проектного саду, який виконується на міліметровому папері чорною пастою у масштабі 1:3000 (1 см в 30 м) або 1:1000 (1 см в 10 м),
- список використаних джерел,
- додатки.

Текст курсової роботи має бути власноруч написаний охайним розбірливим почерком, або надрукований на комп'ютері через 1,5 міжрядкових інтервали до 30 рядків на сторінці. Мінімальна висота шрифту 1,8 мм. Сторінки курсової роботи повинні мати поля: ліве - 30 мм, верхнє - 20 мм, праве - 10 мм, нижнє - 20 мм. В текст вписувати окремі іншомовні слова, формули, умовні знаки потрібно чорнилом, пастою чорного кольору. Закреслення, вставки, довільні скорочення слів (крім загальноприйнятих) НЕ ДОЗВОЛЯЮТЬСЯ.

Для написання тексту використовуються стандартні аркуші білого паперу формату А4 (210 x 297) складені або підшиті до папки. Усі сторінки мають бути пронумеровані. Для тексту рецензії в кінці роботи необхідно залишити одну чисту сторінку.

Заголовки структурних частин курсової роботи "Зміст", "Вступ", "Розділ", "Список використаних джерел", "Додатки" друкують великими літерами симетрично до тексту, заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати 3-4 інтервали.

Кожну структурну частину курсової роботи треба починати з нової сторінки.

Титульна сторінка курсової роботи оформлюється, як наведено у додатку А.

НУМЕРАЦІЯ. Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подаються арабськими цифрами.

Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Зміст, вступ, список використаних джерел не нумерують. Номер розділу ставлять після слова "Розділ", після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділ нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номеру розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: "2.3." (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки) і таблиці необхідно подавати в курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках курсової роботи, включають до загальної нумерації сторінок.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: рис. 1.2 (другий малюнок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальний підпис розміщують під ілюстрацією.

Таблиці нумерують послідовно, в правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис "Таблиця" із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номеру розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: "Таблиця 1.2" (друга таблиця першого розділу). При переносі частини таблиці на іншу сторінку слово "Таблиця" і її номер вказують праворуч над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова "Продовження табл." і вказують номер таблиці, наприклад: "Продовження табл. 1.2".

ІЛЮСТРАЦІЇ. Якість ілюстрацій повинна забезпечувати чітке відтворення. Вони повинні бути виконані чорнилом або пастою чорного кольору. Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після номеру ілюстрації.

ПОСИЛАННЯ. При написанні курсової роботи студент повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати яких наводяться в роботі, або на ідеї і висновки в яких розглядаються проблеми та питання, вивченню яких присвячена курсова робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст. Посилатися слід на останні видання публікації.

Посилання в тексті курсової роботи на джерела слід зазначити порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками. На всі таблиці курсової роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово "таблиця" в тексті пишуть скорочено, наприклад: «в табл. 1.2». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації вказувати скорочено: "див. табл. 1.3".

ДОДАТКИ. Додатки якщо вони є, оформлюють як продовження курсової роботи на наступних її сторінках.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Грицаєнко А.О. Плодівництво: Підручник для студентів вищ.аграр.закл.освіти 3-4 рівнів акредитації. К.: Урожай, 2000. 432 с.
2. Куян В.Г. Плодівництво: Практикум. Житомир: Редакційно-видавниче підприємство «Льонок», 2002. 184 с.
3. Куян В.Г. Спеціальне плодівництво: Підручник. К : Світ, 2004. 464 с.
4. Плодоовочівництво: Навчальний посібник / В.Г. Підберезецький. К., 2007. 287 с.
5. Рульєв В. А. Конкурентноспроможність плодів і ягід. Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2007. 315с.
6. Садівництво півдня України / За ред. В.А. Рульєва. Запоріжжя: Дике поле, 2003. 240 с.
7. Технологія виробництва овочів і плодів: Підручник / О. Ю. Барабаш, А.П. Учакін, О.М. Цизь та ін. За ред. О.Ю Барабаша. К.: Вища школа, 2004.

Допоміжна:

8. Копитко П.Г. Удобрення плодових і ягідних культур: навч. посіб. / Копитко П.Г. К. : Вища шк., 2001. 206 с.
9. Лабораторний практикум з плодівництва для студентів напряму 1301 «Агрономія» зі спеціальностей «Агрономія», «Захист рослин», с.-г.н. Т.Є. Кондратенко. Київ: Видавничий центр НАУ, 2005. 198 с.
10. Литовченко О.М., Павлюк В.В., Омельченко І.Л. Кращі сорти плодівних і горіхоплідних культур української селекції. К.: Преса України», 2011. 144с.
11. Помологія в 5 т. (под ред. М.В. Андриенко, П.В. Кондратенко) Т. 4. Слива, вишня, черешня. К.: Урожай, 2004. 272 с.
12. Кондратенко Т.Є., Кузьмінець О.М. Помологія. Поширені та перспективні сорти зерняткових культур: навч. Посібник. К.: ЦП Компринт, 2018. 226 с.
13. Кондратенко Т.Є., Кузьмінець О.М. Помологія кісточкових культур: навч. посібник. К.: ЦП Компринт, 2019. 292 с.
14. Кондратенко Т.Є., Кузьмінець О.М. Помологія ягідних культур: навч. посібник. К.: ЦП Компринт, 2020 р. 437 с.

ЗАВДАННЯ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ

Завдання 1. Закласти промислові насадження фундука та порічок у Звенигородському районі Черкаської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 100 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – темно-сірі, опідзолені, середньосуглинкові, підґрунтові води залягають на глибині 3,0 м, вміст гумусу в ґрунті – 2,5%, фосфору – 9-10 мг, калію – 13-14 мг/100 г ґрунту, рН – 6,5.

Площа засмічена кореневищними бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

У насадженнях передбачається краплинне зрошення.

Завдання 2. Закласти промислові насадження вишні та чорної смородини у Ковельському районі Волинської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 80 га.

Рельєф площі – пологий схил, ґрунти – дерново-підзолисті, середньосуглинкові, підґрунтові води залягають на глибині 2,0 м, вміст гумусу в ґрунті – 1,5%, фосфору – 8-9 мг, калію – 3-4 мг/100 г ґрунту, рН – 4,5.

Площа засмічена коренепаростковими бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для яблуні – 54-118, форма крони – розріджено-ярусна.

Завдання 3. Закласти промислові насадження сливи та малини у Ніжинському районі Чернігівської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 60 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – чорноземи типові, підґрунтові води залягають на глибині 5,0 м, вміст гумусу в ґрунті – 4,8%, фосфору – 9-10 мг, калію – 10-12 мг/100 г ґрунту, рН – 6,6.

Площа засмічена однорічними бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для сливи – ВСВ-1, форма крони – розріджено-ярусна.

Завдання 4. Закласти промислові насадження персика та агрусу в Вознесенському районі Миколаївської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 120 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – чорноземи звичайні суглинкові, підґрунтові води залягають на глибині 7,0 м, вміст гумусу в ґрунті – 5,0%, фосфору – 3-4 мг, калію – 15-18 мг/100 г ґрунту, рН – 7,4.

Площа засмічена багаторічними бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для персика – сіянці гіркокого мигдалю, форма крони – поліпшено-вазоподібна.

У насадженнях передбачається краплинне зрошення.

Завдання 5. Закласти промислові насадження абрикоса та малини в Знам'янському районі Кіровоградської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 100 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – чорноземи звичайні, підґрунтові води залягають на глибині 6,0 м, вміст гумусу в ґрунті – 4,5%, фосфору – 2-3 мг, калію – 16-17 мг/100 г ґрунту, рН – 6,6.

Площа засмічена пізніми ярими бур'янами. Система утримання ґрунту – чорний пар.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для абрикоса – сіянці аличі, форма крони – розріджено-ярусна.

У насадженнях передбачається полив дощуванням.

Завдання 6. Закласти промислові насадження аличі та суниці у Петриківському районі Дніпропетровської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 80 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – чорноземи опідзолені, підґрунтові води залягають на глибині 6,5 м, вміст гумусу в ґрунті – 4,5%, фосфору – 10-11 мг, калію – 12-13 мг/100 г ґрунту, рН – 5,5.

Площа засмічена кореневищними бур'янами. Система утримання ґрунту – паросидеральна.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для аличі – ВВА-1, форма крони – розріджено-ярусна.

Завдання 7. Закласти промислові насадження черешні та малини у Каховському районі Херсонської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 120 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – чорноземи південні слабосолонцюваті, підґрунтові води залягають на глибині 6,0 м, вміст гумусу в ґрунті – 5,0%, фосфору – 3-4 мг, калію – 15-16 мг/100 г ґрунту, рН – 8,0.

Площа засмічена однорічними бур'янами. Система утримання ґрунту – хімічний пар.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для черешні – антипка, форма крони – округла з пониженою зоною плодоношення.

У насадженнях передбачається краплинне зрошення.

Завдання 8. Закласти промислові насадження айви та суниці у Березівському районі Одеської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 60 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – чорноземи звичайні середньосуглинкові, підґрунтові води залягають на глибині 6,5 м, вміст гумусу в ґрунті – 3,5%, фосфору – 2-3 мг, калію – 17-18 мг/100 г ґрунту, рН – 6,7.

Площа засмічена коренепаростковими бур'янами. Система утримання ґрунту – чорний пар.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для айви – сіянці айви, форма крони - розріджено-ярусна.

Завдання 9. Закласти промислові насадження яблуні та чорної смородини у Ладизинському районі Вінницької області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 150 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – чорноземи опідзолені середньосуглинкові, підґрунтові води залягають на глибині 5,0 м, вміст гумусу в ґрунті – 3,5%, фосфору – 10-11 мг, калію – 12-13 мг/100 г ґрунту, рН – 5,3.

Площа засмічена однорічними та багаторічними бур'янами. Система утримання ґрунту – паросидеральна.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для яблуні – М 26, форма крони – веретеноподібна.

У насадженнях передбачається краплинне зрошення.

Завдання 10. Закласти промисловий сад вишні та смородини у Луцькому районі Волинської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 50 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – дерново-підзолисті середньо суглинкові, підґрунтові води залягають на глибині 2,0 м, вміст гумусу в ґрунті – 1,5%, фосфору – 8-9 мг, калію – 3-4 мг/100 г ґрунту, рН – 5,6.

Площа засмічена кореневищними бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для яблуні – ММ 106, форма крони – струнке веретено.

Завдання 11. Закласти промислові насадження горіхів та груші у Хотинському районі Чернівецької області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 65 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – дерново-підзолисті середньосуглинкові, підґрунтові води залягають на глибині 2,0 м, вміст гумусу в ґрунті – 1,5%, фосфору – 8-9 мг, калію – 3-4 мг/100 г ґрунту, рН – 5,6.

Площа засмічена кореневищними бур'янами. Система утримання ґрунту – паросидеральна.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для груші – айва А, форма крони – веретеноподібний кущ.

Завдання 12. Закласти промислові насадження персиків та груш у Мукачівському районі Закарпатської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 45 га.

Рельєф площі пологий схил, ґрунти – буроземно-підзолисті, підґрунтові води залягають на глибині 4,0 м, вміст гумусу в ґрунті – 2,6%, фосфору – 9-10 мг, калію – 7-8 мг/100 г ґрунту, рН – 5,7.

Площа засмічена однорічними бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для персиків – сіянці аличі, груш – айва А, форма крони персиків – поліпшено-вазоподібна, груш – грузбек.

Завдання 13. Закласти промислові насадження яблуні та суниці у Бердичівському районі Житомирської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 80 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – чорноземи типові середньосуглинкові, підґрунтові води залягають на глибині 5,5 м, вміст гумусу в ґрунті – 3,2%, фосфору – 10-12 мг, калію – 11-14 мг/100 г ґрунту, рН – 6,8.

Площа засмічена ранніми ярими бур'янами. Система утримання ґрунту – гербіцидний пар.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для яблуні – М9, форма крони – струнке веретено.

У насадженнях суниці передбачається зрошення дощуванням.

Завдання 14. Закласти промислові насадження айви та кизилу (дерен справжній) у Каховському районі Херсонської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під насадження 45 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – каштанові, підґрунтові води залягають на глибині 4 м, вміст гумусу в ґрунті – 3%, фосфору – 10-12 мг, калію – 11-14 мг/100 г ґрунту, рН – 7,5.

Площа засмічена багаторічними бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для айви – сіянці айви, форма крони – розріджено-ярусна.

У насадженнях передбачається краплинне зрошення.

Завдання 15. Закласти промислові насадження фундука та ожини у Васильківському районі Київської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 50 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – чорноземи типові легкосуглинкові, підґрунтові води залягають на глибині 2,5 м, вміст гумусу в ґрунті – 5,0 %, фосфору – 10 мг, калію – 8 мг/100 г ґрунту, рН – 7,0.

Площа засмічена дворічними бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

У насадженнях передбачається краплинне зрошення.

Завдання 16. Закласти промислові насадження вишні та чорниці канадської у Коростишівському районі Житомирської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 60 га.

Рельєф площі – пологий схил, ґрунти – дерново-підзолисті середньосуглинкові, підґрунтові води залягають на глибині 2,2 м, вміст гумусу в ґрунті – 1,6 %, фосфору – 8 мг, калію – 4 мг/100 г ґрунту, рН – 5,4.

Площа засмічена однорічними бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для вишні – сіянці Антипки, форма крони – розріджено-ярусна.

У насадженнях передбачається краплинне зрошення.

Завдання 17. Закласти промислові насадження черешні та суниці у Павлоградському районі Дніпропетровської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 75 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – чорноземи звичайні середньосуглинкові, підґрунтові води залягають на глибині 5,0 м, вміст гумусу в ґрунті – 4,0%, фосфору – 13-14 мг, калію – 18-19 мг/100 г ґрунту, рН – 7,2.

Площа засмічена однорічними та багаторічними бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для черешні – вишня Студениківська (слаборосла), форма крони – округла з пониженою зоною плодоношення.

У насадженнях передбачається краплинне зрошення.

Завдання 18. Закласти промислові насадження черешні та порічок у Іллічівському районі Одеської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 84 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – чорноземи південні, підґрунтові води залягають на глибині 5 м, вміст гумусу в ґрунті – 3,3 %, фосфору – 8-9 мг, калію – 18-20 мг/100 г ґрунту, рН – 7,2.

Площа засмічена коренепаростковими бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

У насадженнях передбачається полив дощуванням.

Підщепа для черешні – Колт. Форма крони – веретеноподібна.

Завдання 19. Закласти промислові насадження фундука та ожини у Первомайському районі Миколаївської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 56 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – чорноземи звичайні, підґрунтові води залягають на глибині 5,2 м, вміст гумусу в ґрунті – 2,8%, фосфору – 3-4 мг, калію – 18-20 мг/100 г ґрунту, рН – 6,7.

Площа засмічена багаторічними бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

У насадженнях передбачається крапельний полив.

Завдання 20. Закласти промислові насадження айви та суниці у Знам'янському районі Кіровоградської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 50 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – чорноземи опідзолені середньосуглинкові, підґрунтові води залягають на глибині 5,5 м, вміст гумусу в ґрунті – 3,2 %, фосфору – 10-12 мг, калію – 13-14 мг/100 г ґрунту, рН – 6,8.

Площа засмічена однорічними та багаторічними бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для айви – ІС 412, форма крони – округла з пониженою зоною плодоношення.

У насадженнях передбачається краплинне зрошення.

Завдання 21. Закласти промислові насадження абрикоси та малини у Оріхівському районі Запорізької області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 60 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – чорноземи звичайні середньосуглинкові, підґрунтові води залягають на глибині 6,0 м, вміст гумусу в ґрунті – 3,7 %, фосфору – 2-3 мг, калію – 15-17 мг/100 г ґрунту, рН – 7,2.

Площа засмічена кореневищними бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

У насадженнях передбачається полив дощуванням.

Підщепа для абрикоси – Еврика 99. Форма крони – розріджено-ярусна.

Завдання 22. Закласти промислові насадження груші та смородини у Сторожинецькому районі Чернівецької області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 75 га.

Рельєф площі схил, ґрунти – буроземно-підзолисті середньосуглинкові, підґрунтові води залягають на глибині 3,5 м, вміст гумусу в ґрунті – 2,3%, фосфору – 9-10 мг, калію – 6-7 мг/100 г ґрунту, рН – 6,5.

Площа засмічена багаторічними та однорічними бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для груші– ІС 2-10, форма крони – струнке веретено.

Завдання 23. Закласти промислові насадження фундука та ожини у Бородянському районі Київської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 50 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – дерново-підзолисті середньосуглинкові, підґрунтові води залягають на глибині 2,0 м, вміст гумусу в ґрунті – 1,5%, фосфору – 8-9 мг, калію – 3-4 мг/100 г ґрунту, рН – 5,6.

Площа засмічена кореневищними бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

У насадженнях передбачається краплинне зрошення.

Завдання 24. Закласти промислові насадження яблуні та чорної смородини у Ніжинському районі Чернігівської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 40 га.

Рельєф площі – пологий схил, ґрунти – темно-сірі опідзолені суглинкові, підґрунтові води залягають на глибині 4,0 м, вміст гумусу в ґрунті – 2-3%, фосфору – 9-10 мг, калію – 10-12 мг/100 г ґрунту, рН – 6,5.

Площа засмічена коренепаростковими бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для яблуні – 54-118, форма крони – розріджено-ярусна.

Завдання 25. Закласти промислові насадження вишні та суниці у Конотопському районі Сумської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 30 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – чорноземи типові, підґрунтові води залягають на глибині 6,0 м, вміст гумусу в ґрунті – 4,8%, фосфору – 9-10 мг, калію – 10-12 мг/100 г ґрунту, рН – 6,5.

Площа засмічена однорічними бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для вишні – ВСЛ-2, форма крони – розріджено-ярусна.

Завдання 26. Закласти промислові насадження персика та агрусу в Котовському районі Одеської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 60 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – чорноземи звичайні суглинкові, підґрунтові води залягають на глибині 8,0 м, вміст гумусу в ґрунті – 5,5%, фосфору – 3-4 мг, калію – 15-18 мг/100 г ґрунту, рН – 7,3.

Площа засмічена багаторічними бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепи для вишні, черешні – ВСЛ-2, для абрикоса, аличі, персика – сіянці аличі, форма крони – вазоподібна або розріджено-ярусна.

У насадженнях передбачається краплинне зрошення.

Завдання 27. Закласти промислові насадження абрикоса та малини у Лубенському районі Полтавської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 45 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – чорноземи опідзолені, підґрунтові води залягають на глибині 5,5 м, вміст гумусу в ґрунті – 3,5%, фосфору – 10-11 мг, калію – 12-15 мг/100 г ґрунту, рН – 5,6.

Площа засмічена пізніми ярими бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для абрикоса – пуміселект, форма крони – розріджено-ярусна.

У насадженнях передбачається полив дощуванням.

Завдання 28. Закласти промислові насадження сливи та агрусу в Первомайському районі Харківської області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 35 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – чорноземи типові, підґрунтові води залягають на глибині 6,0 м, вміст гумусу в ґрунті – 5,0%, фосфору – 10-11 мг, калію – 14-15 мг/100 г ґрунту, рН – 6,7.

Площа засмічена кореневищними бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для сливи – сіянці аличі, форма крони – розріджено-ярусна.

Завдання 29. Закласти промислові насадження черешні та порічок у Мелітопольському районі Запорізької області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 45 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – каштанові суглинкові, підґрунтові води залягають на глибині 5,0 м, вміст гумусу в ґрунті – 6,0%, фосфору – 3-4 мг, калію – 30-35 мг/100 г ґрунту, рН – 7,5.

Площа засмічена однорічними бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для черешні – Гізела 5, форма крони – розріджено-ярусна.

У насадженнях передбачається краплинне зрошення.

Завдання 30. Закласти промислові насадження аличі та малини у Красилівському районі Хмельницької області.

Загальна площа земельної ділянки, яка відводиться під сад 35 га.

Рельєф площі рівнинний, ґрунти – сірі лісові, підґрунтові води залягають на глибині 5,5 м, вміст гумусу в ґрунті – 2,5%, фосфору – 10-12 мг, калію – 7-8 мг/100 г ґрунту, рН – 6,7.

Площа засмічена коренепаростковими бур'янами.

Визначити цільове призначення продукції, спланувати (якщо це потрібно) будівництво холодильників певної місткості, ліній з переробки продукції.

Підщепа для аличі – ВВА-1, форма крони - розріджено-ярусна.

ДОДАТКИ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені Дмитра Моторного**

Кафедра «Рослинництва та садівництва ім. проф. В.В. Калитки»

КУРСОВА РОБОТА З КУРСУ «ЗАГАЛЬНЕ ПЛОДІВНИЦТВО»

На тему «Проектування плодово-ягідних насаджень»

Студента_групи _____ факультету _____

Прізвище, ім'я, по-батькові

Запоріжжя, 2026

Додаток В

Таблиця 2.1

Середньомісячна температура повітря, °С

Місяці	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Сума за рік
Середня													
X													

*Примітка X - відхилення від середній багаторічних.

Таблиця 2.2

Мінімальна температура повітря, °С

Місяці	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Сума за рік
Середня													
X													
Середня із абсолютних													
X													
Абсолютна													
Рік													

Таблиця 2.3

Максимальна температура повітря, °С

Місяці	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Сума за рік
Середня													
Середня із абсолютних													
Абсолютна													
Рік													

Таблиця 2.4

Кількість опадів за місяць і рік, мм

Місяці	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	За рік*
Найбільша													
Середня													
Найменша													

Додаток Г

Рекомендоване породне співвідношення плодкових культур в Україні, %

Область	Зерняткові								Айва
	Яблуня				Груша				
	у тому числі				у тому числі				
	Всього	Літні	Осінні	Зимові	Всього	Літні	Осінні	Зимові	
о	і	і	і	о	і	і	і		
АР Крим	44	5	10	85	17	10	20	70	1
Вінницька	57	5	15	80	12	15	35	50	-
Волинська	84	5	25	70	5	20	75	5	-
Дніпропетровська	58	5	15	80	10	25	35	40	-
Донецька	61	10	20	70	10	20	55	25	-
Житомирська	84	5	30	65	5	20	80	-	-
Закарпатська	43	3	10	87	10	5	10	85	1
Запорізька	46	5	15	80	12	20	30	50	1
Івано-Франківська	60	3	12	85	10	10	30	60	-
Київська	73	5	20	75	7	20	60	20	-
Кіровоградська	64	5	25	70	10	15	35	50	-
Луганська	75	10	25	65	5	25	75	-	-
Львівська	71	5	25	70	7	15	70	15	-
Миколаївська	49	5	15	80	12	10	30	60	1
Одеська	47	5	15	80	12	25	35	40	1
Полтавська	68	5	20	75	8	20	70	10	-
Ровенська	78	5	25	70	5	20	70	10	-
Сумська	81	5	25	70	5	20	80	-	-
Тернопільська	61	5	15	80	10	15	25	60	-
Харківська	74	7	20	73	5	25	75	-	-
Херсонська	49	5	10	85	12	25	35	40	1
Хмельницька	46	5	15	80	15	10	40	50	1
Черкаська	61	5	15	80	10	10	50	40	-
Чернівецька	38	3	7	90	17	10	20	70	2
Чернігівська	83	10	25	65	5	20	80	-	-

Додаток Д

Рекомендовані сорти – запилювачі

Сорт запилюваний	Сорти - запилювачі
1	2
Яблуня	
Айдаред	Голден Делішес, Кальвіль сніговий, ренет Симиренка, Флоріна
Голден Делішес	Айдаред, Ренет Симиренка, Флоріна
Голдспур	Айдаред,
Кальвіль донецький	Айдаред, Джонатан, Зоря Поділля, Кальвіль сніговий
Кримське зимове мантуанер	Айдаред, Голден Делішес, Ренет Симиренка Айдаред
Мінкар	Айдаред , Ренет Симиренка, Флоріна
Ренет Симиренка	Айдаред , Голден Делішес, Мінкар, Флоріна
Ровесник	Айдаред, Джонатан, Зоря Поділля, Симиренківець
Росавка	Айдаред, Рубінове Дуки, Уманське зимове
Спартан	Айдаред, Голден Делішес
Старкримсон	Айдаред
Флоріна	Айдаред , Голден Делішес, Голден Делішес, Південне
Джонаголд	Айдаред, Ренет Симиренка, Ельстар
Каховське .	Голден Делішес, Мінкар
Південне	Голден Делішес, Каховське, Флоріна
Гала	Айдаред, Ельстар
Пепінка золотиста	Айдаред, Кальвіль сніговий, Спартан
Прима	Карола, Прайм, ДА 6514
Сал гірське	Аврора кримська, Прайм
Слава перможцям	Прима, Карола, Прайм
Вогник	Айдаред, Спартан
Малахіт	Голден Делішес, Мін кар, Ренет Симиренка, Флоріна
Старт	Голден Делішес, Південне
Мелба	Папіровка, Старк Ерліст, Скіф'янка
Папіровка	Мелба, Квінті
Карола	Алкмене, Квінті, Мелба
Скіф'янка	Мантет, Мелба
Груша	
Васса	Деканка зимова, Бере Боск, Вітчизняна, Таврійська
Вітчизняна	Янтарна, Вікторія, Васса
Деканка зимова	Бере Жиффар, Бере Клержо, Оригінальна
Золотиста	Деканка зимова, Бере Боск, Вітчизняна, Десертна

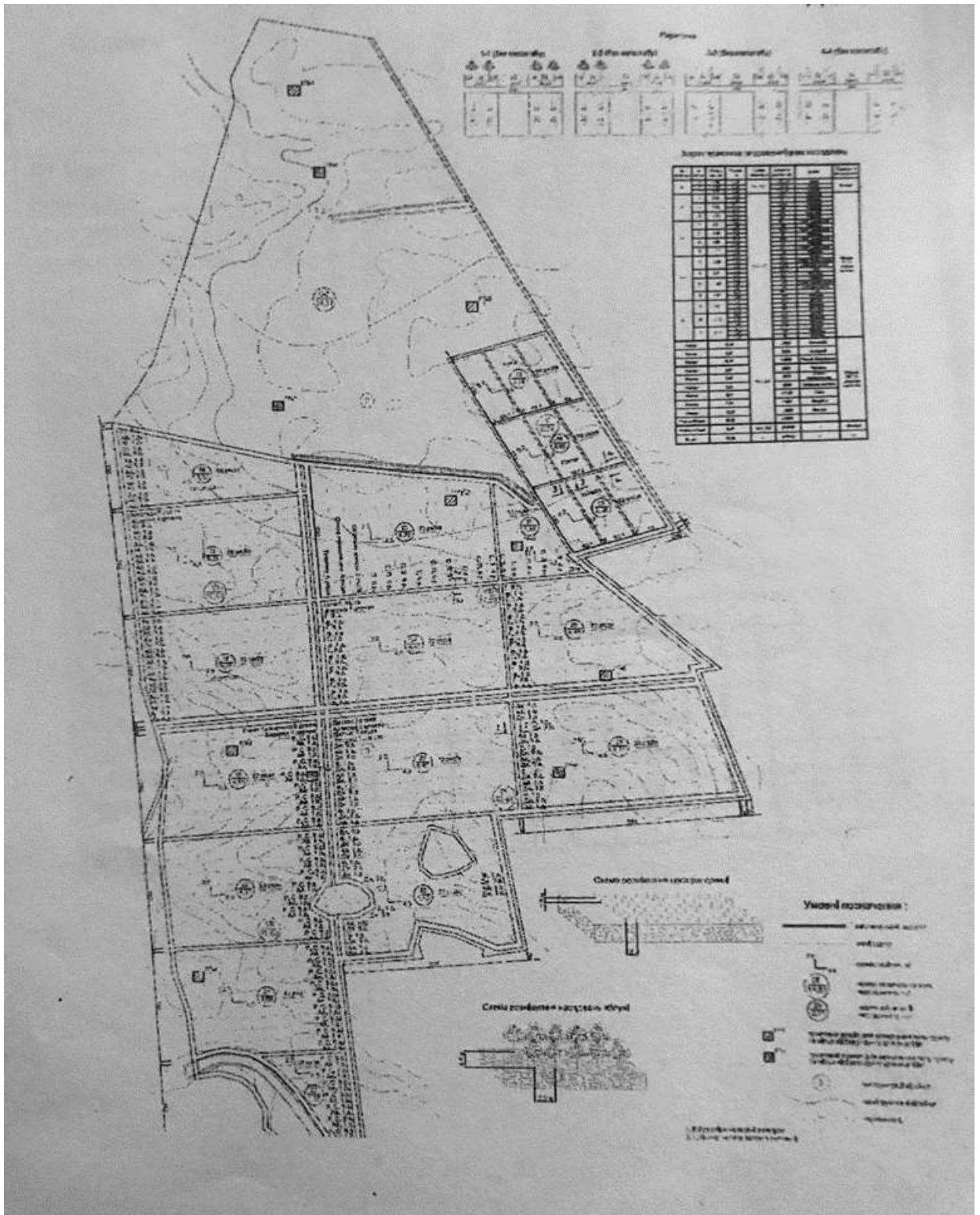
1	2
Ізумрудна	Янтарна, Вікторія, Васса, Южанка
Ізюминка Криму	Деканка зимова, Бере Боск, Доктор Тіль, Южанка
Кюре	Деканка зимова, Бере Клержо, Оригінальна
Роксолана	Деканка зимова, Южанка
Бере Боск	Вікторія, Янтарна, Доктор Тіль
Вікторія	Бере Клержо, Бере Дюмон, Янтарна, Мелітопольська сочна
Гранд Чемпіон	Бере Боск, Доктор Тіль, Мелітопольська 4130, Вільямс Руж Дельбара
Десертна	Вікторія, Янтарна, Пасе Крассан, Южанка
Надія Степу	Бере Боск, Бере Клержо, Вільямс, Старкримсон
Основ'янка	Лісова красуня, Бере Боск, Мелітопольська 2926, Южанка
Таврійська	Васса, Золотиста, Южанка
Якимівська	Зимова Ро, Пасе- Крассан, Вікторія, Мелітопольська сочна
Янтарна	Пасе - Крассан, Мелітопольська сочна, Южанка, Вікторія
Бере Жиффар	Бере прекос Мореттіні, Бере Клержо, Пловдивська, Оригінальна
Бере прекос Мореттіні	Бере Жиффар, Пловдивська, Оригінальна
Вільямс	Бере Жиффар, Улюблена Клаппа, Бере прекос Мореттіні
Вільямс Руж Дельбара	Бере Жиффар, Старкримсон, Мелітопольська сочна
Лимонка	Іллінка, Панна, Лісова красуня, Улюблена Клаппа
Старкримсон	Вільямс, Вільямс Руж Дельбара, Тріумф Пак гама, Бере прекос Мореттіні
Улюблена Клаппа	Вільямс, Бере Боск, Лісова красуня, Олів'є де Серр
Зимова	Доктор Тіль, Левавасер, Форель зимова, Янтарна
Южанка	Янтарна, Бере Боск, Пасе - Крассан
Приємна	Янтарна, Южанка, Деканка зимова
Доктор Тіль	Тающа, Пасе - Крассан, Янтарна
Мелітопольська 2926	Бере Боск, Бере Клержо, Тріумф Вієни, Вікторія
Мелітопольська 4103	Мелітопольська 2926, Бере Клержо, Вільямс
Суперниця	Бере Боск, Бере Клержо, Янтарна
Оригінальна	Улюблена Клаппа, Бере Жиффар, Бере прекос Мореттіні
Мелітопольська сочна	Вікторія, Бере Боск, Вільямс Руж Дельбара
Черешня	
Скороспілка	Рубінова рання, Мелітопольська рання, Дніпрова, Присадибна
Рубінова рання	Мелітопольська рання, Скороспілка, Валерій Чкалов
Мелітопольська рання	Рубінова рання, Скороспілка, Валерій Чкалов
Присадибна	Скороспілка, Валерій Чкалрв, Винка, Мелітопольська рання, Червнева рання
Червнева рання	Скороспілка, Присадибна, Винка, Валерій Чкалов

1	2
Тавричанка	Винка, Дніпровка, Червнева рання
Дніпровка	Винка, Валерій Чкалов, Скороспілка
Винка	Скороспілка, Присадибна, Валерій Чкалов
Дилема	Валерій Чкалов, Присадибна, Скороспілка, Червнева
Дончанка	Донецький уголь о к , Дроган а жовта, Тавричанка
Донецька Красавиця	Валерій Чкалов, Ярославна
Мелітопольська чорна	Францис, Сюрприз, Крупноплідна, Космічна
Сюрприз	Крупноплідна, Мелітопольська чорна
Космічна	Францис, Крупноплідна, Сюрприз
Крупноплідна	Сюрприз, Космічна, Францис, Мелітопольська чорна, Дрогана жовта
Дрогана жовта	Крупноплідна, Францис, Мелітопольська чорна
Мелітопольська красна	Валерій Чкалов, Скороспілка, Тавричанка, Дилема, Винка, Червнева рання
Францис	Догана жовта, Крупноплідна, Мелітопольсь чорна, Космічна
Дачниця	Францис, Талісман, Дрогана жовта, Мелітопольська чорна
Аеліта	Дончанка, Донецький угольок
Престижна	Космічна, Мелітопольська чорна
Удівительна	Францис, Престижна, Мелітопольська чорна
Ярославна	Валерій Чкалов, Тавричанка, Дончанка
Талісман	Винка, Мелітопольська чорна, Червнева рання, Анонс
Іскра	Винка, Талісман, Анонс, Францис
Анонс	Францис, Мелітопольська чорна, Удівительна
Електора	Червнева рання, Анонс, Талісман
Дружба	Талісман, Францис, Мелітопольська чорна
Казка	Скороспілка, Червнева рання, Присадибна
Валерій Чкалов	Скороспілка, Присадибна, Червнева рання, Дилема

	Вишня
Гріот Подбельський	Вишня: Встреча, Ожиданіє, Англійська рання Черешня: Валерій Чкалов, Крупноплідна, Францис
Мелітопольська десертна	Вишня: Гріот Подбельський, Встреча, Примітна, Г мелітопольський Черешня: Францис
Любська (самоплідний)	Лотівка, Жуковська
Ігрушка	Вишня: Шалунья, Самсонівка
	Черешня: Валерій Чкалов, Франсис ,Крупнопліднф,
Ожиданіє	Примітна, Гріот Подбельський
Жуковська	Вишня: Любська, Гріот мелітопольський Черешня: Дрогана жовта, Валерій Чкалов
Примітна	Мелітопольська десертна, Встреча, Шалунья, Ожиданіє
Гріот мелітопольський	Вишня: Ожиданіє, Встреча, Гріот Подбельський Черешня: Винка, Валерій Чкалов
Встреча	Шалунья, Самсонівна, Примітна
Слива	
Анна Шпет (частково самоплідний)	
Волошка	Заветна, Угорка звичайна, Сентябрська, Анна Шпет, Угорка Італійська
Ренклюд Альтана	Угорка італійська, Единбурзька, Фіджинка, Угорка ажанська, Угорка донецька рання
Ренклюд ранній	Ренклюд Карбишева, Угорка Донецька
Стенлей	Угорка звичайна, Анна Шпет, Ренклюд Альтана
Угорка донецька рання	Ренклюд Карбишева, Рання синя
Угорка донецька	Угорка донецька рання, Ренклюд Карбишева, Ренк Альтана, Ренклюд ранній
Угорка італійська (самоплідний)	Анна Шпет, Кірке, Угорка ажанська, Ренклюд Альтана
Угорка крупна	Анна Шпет, Кірке, Угорка ажанська
Угорка ажанська	Анна Шпет, Угорка домашня, Кірке, Ренклюд Альтана!
Абрикос	
Авіатор	Буревісник, Парнас, Ананасний цюрупинський
1	2

Буревісник	Ананасний цюрупинський, Парнас, Кримський амур
Олімп	Ананасний цюрупинський, Кримський амур
Алича	
Жемчужина	Путешествениця, Гек, Найдьона
Комета рання	Дончанка рання, Путешествениця
Гек	Путешествениця, Найдьона
	Розрахунок площ садозміни

Додаток Е

Додаток Ж

Рекомендовані схеми розміщення, форма крони та строки вступу в товарне плодonoшення насаджень плодoвих і ягідних культур

Культура	Сила росту		Схеми садіння залежно від форми крони, м			Строк вступу в товарне плодonoшення, роки
	підщепи	сортu	округлі	сплощені	веретеноподібні	
Яблуня	сильноросла (насіньова)	сильнорослий	7-8 x 4-6	7 x 4	—	7
		середньорослий	7 x 4-5	6 x 4-3	—	6
		слаборослий	4-5 x 2-2,5	4-5 x 2	4 x 2	5
	середньоросла (клонова)	сильнорослий	6-7 x 4-5	6 x 4	—	5
		середньорослий	5-6 x 3-4	5 x 4	5-3 x 2,5	4-5
		слаборослий	4 x 1,5-2	4 x 1,5	4,0-3,5 x 1,5	3
	карликова (клонова)	всі сорти	4 x 1,5-2	4 x 1,5	4,0-3,5 x 0,8-1,2	2-3
Груша	сильноросла	сильнорослий	7 x 4-5	6 x 4	—	7
		середньорослий	6-7 x 3,5-4	6 x 3,5	5 x 3	6
		слаборослий	4-5 x 2-3	4 x 2-2,5	4 x 2	5
	Середньоросла (клонова)	сильнорослий	5-6 x 3-4	5 x 3	—	5
		середньорослий	4-5 x 2-3	4-5 x 2,5	4 x 2,5	5
		слаборослий	4 x 1,5-2	4 x 1,5-2	4 x 1,5	4
Черешня	насіньова і клонова	всі сорти	6-7 x 4-5	—	—	5
Вишня	те ж саме	сильно- і середньорослий	5-6 x 2-3	4-5 x 2-3	—	4

Культура	Сила росту		Схеми садіння залежно від форми крони, м			Строк вступу в товарне плодоношення, роки
	підщепи	сорту	округлі	сплощені	веретеноподібні	
		слаборослий	4-5 x 2	4 x 2	—	3
Слива, алича	те ж саме	всі сорти	6-7 x 3-4	5-6 x 2-3	—	5
Абрикос а	те ж саме	всі сорти	6-7 x 4-5	—	—	5
Персик	те ж саме	всі сорти	5 x 3-4	—	—	4
Горіх волоський	сильноросла (насіннава)	всі сорти	7-8 x 5-6	—	—	7

Рекомендовані параметри для ягідників

Культура	Схема садіння, м	Вступ у товарне плодоношення, роки
Суниця	0,8-0,9 x 0,2	1
Малина	3-2,5 x 0,5	3
Смородина	3-2,5 x 0,7-1,0	2-3
Порічка	3-2,5 x 0,7-1,0	3
Агрбус	3-2,5 x 0,5-0,7	3

Додаток 3

Розрахунок площ садозміни

Породи	Період створення і продуктивного використання насаджень, років			Розподіл площ садозмін, %			Питома вага молодих насаджень у загальній площі, %
	всього	у тому числі		Підготовка ґрунту	Створення насаджень	Період продуктивного використання насаджень	
		створення	використання				
Зерняткові: яблуня, груша на підщепах							
сильнорослих	32	7	25	3	21.2	75.8	22
середньорослих	16	4	15	5.1	23.5	70.6	25
слаборослих	15	3	12	6.3	18.7	75.0	20
Кісточкові							
Слива, черешня	25	5	20	3.9	19.2	76.9	20
Вишня	17	4	15	5.6	22.2	72.2	24
Персик	15	3	15	6.3	18.7	75.0	20
Абрикос	29	4	25	3.3	13.4	83.3	14
Ягідні							
Суниці	4	1	2	20	20.0	60.0	25
Смородина, порічки	12	2	10	7.7	15.4	76.9	17
Малина, ожина	10	2	8	9.1	18.2	72.7	20
Агрис	13	3	10	7.1	21.5	71.4	21.3

Додаток К

Норми вапна (CaCO₃) залежно від реакції ґрунтового розчину рН_{сол} та гранулометричного складу ґрунту, т/га

Гранулометричний склад	рН (витяжка KCl)						
	до 4,0	4,1–4,5	4,6	4,7–4,8	4,9–5,0	5,1–5,5	5,6–5,7
Піщаний, глинисто-піщаний	4,0	3,0	2,5	2,0	1,5	1,0	0,5
Супіщаний	4,5	3,5	3,0	2,5	2,0	1,5	1,0
Легкосуглинковий	5,5	4,5	4,0	3,5	3,0	2,5	2,0
Середньо- та важкосуглинковий	6,0	6,0	5,5	5,0	4,5	4,0	3,0

Додаток Л

Рекомендовані дози органічних і азотних мінеральних добрив для удобрення молодих і плодоносних садів

Зона, ґрунт	Гній або еквівалент компосту, т/га (1 раз у 3 роки)	Азот, кг/га д.р. (молоді сади)	Азот, кг/га д.р. (плодоносні сади)
Полісся			
Дерново-підзолисті, дернові, піщані та супіщані	50	90	120–180
Полісся, Прикарпаття, Закарпаття			
Дерново-підзолисті, буроземно-підзолисті, дерново-буроземні суглинкові	40	90	120–150
Лісостеп			
Сірі лісові суглинкові (міжряддя під чорним паром)	30	90	90–120
Сірі лісові суглинкові (міжряддя під задернінням)	–	120	120
Темно-сірі опідзолені, чорноземи опідзолені, чорноземи типові суглинкові (під чорним паром, богара)	30	90	90–120
Те ж, при зрошенні	30	120	120–150
Те ж, при задернінні (богара)	–	120	120–150
Те ж, при задернінні та зрошенні	–	150	150–180
Степ			
Чорноземи звичайні та південні суглинкові, темно-каштанові суглинкові та глинисті (чорний пар на богарі)	30	60	60–90
Те ж, при зрошенні	30	90	90–120
Те ж, задерніння міжрядь із зрошенням	–	120	120–150

Додаток М

Оптимальні рівні забезпечення основних ґрунтів України рухомими формами фосфору та обмінного калію і норми внесення мінеральних добрив (кг/га діючої речовини на кожний недостатній до оптимуму мг Р і К) в 0-40 см шарі

Ґрунти	Метод визначення	Оптимальні рівні мг на 100 г ґрунту		Норми мінеральних добрив, кг/га діючої речовини на 1 мг недостатній до оптимуму	
		P ₂ O ₅	K ₂ O	P ₂ O ₅	K ₂ O
Полісся					
Дерново-підзолисті, дернові піщані та супіщані	за Кірсановим	10-12	5-6	90	120
Полісся, Прикарпаття, Закарпаття					
Дернові опідзолені, буроземно підзолисті, дерново-буроземні суглинкові	за Кірсановим	11-14	8-10	90	120
Лісостеп					
Сірі лісові суглинкові	за Кірсановим	15 -20	9-12	60	90
Темно-сірі опідзолені, чорноземи опідзолені, чорноземи вилугувані суглинкові	за Чиріковим	12-16	15-20	90	90
Степ					
Чорноземи звичайні та південні суглинкові	за Мачигінім	4-5	20 -25	90	60
Темно-каштанові суглинкові та глинисті		2-3	35-40	120	90

ДОДАТОК Н

ДСТУ 4951:2008. Насадження плодів. Проектування. Загальні вимоги

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: Українська державна науково-випробувальна інституція (УкрДІА), Український державний інститут з проектування садів і виноградників (УкрДІСА), Інститут садівництва Української академії аграрних наук

ВНЕСЕНО: Департамент формування і функціонування аграрного ринку

РОЗРОБИЛИ: Ю. Гудий, І. Котова (науковий керівник), В. Зубченко, канд. с.-г. наук, О. Вектов, канд. с.-г. наук, В. Цибульський, М. Бублик, д-р с.-г. наук

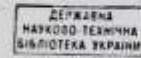
2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИЄНІСТІ наказ Держспецстандарту України від 26 березня 2008 р. № 101 з 2008-01-01

ЗУВІДЕНО ВКРІПШЕ

ЗМІСТ

1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Термини та визначення понять	2
4 Загальні вимоги до проектування площинок насаджень	2
5 Комплексність робочого проекту і вимоги до оформлення	6
Додаток А Зразок завдання на проектування площинок насаджень	10
Додаток Б Зразок акта обстеження земельної ділянки під площинок насаджень	12
Додаток В Зразок технічного листа	14
Додаток Г Агроекологічна характеристика сорту	15
Додаток Д Бібліографія	16

Права власності на цей документ належать державі.
Відтворювати, переказувати і розповсюджувати його повністю чи частково
на будь-якій основі можна лише за офіційного дозволу Департаменту
Строгово врегульоване прав власності треба звертатися до Держспецстандарту України.
Держспецстандарт України, 2008

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

НАСАДЖЕННЯ ПЛОДОВІ

Проектування. Загальні вимоги

ПЛОДОВЫЕ НАСАДЖЕНИЯ

Проектирование. Общие требования

FRUIT PLANTING

Planning. General requirements

Число від 2008-01-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт поширюється на проектування площинок насаджень проєктивних підприємств ура форм власності під час розроблення проєкту.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті є посилання на такі нормативні документи:
 ДСТУ 2188-93 Система стандартів безпеки грав. Машини сільськогосподарські креслові і прилеги. Загальні вимоги безпеки
 ДСТУ 4114-2002 Грунти. Визначення умовних з'єднань фосфору і калію за модифікованим методом Мунліна
 ДСТУ 4115-2002 Грунти. Визначення речовин з'єднань фосфору і калію за модифікованим методом Чернова
 ДСТУ 4289-2004 Якість ґрунту. Методи визначення органічної речовини
 ДСТУ EN 907-2002 Сільськогосподарські і лісогосподарські машини. Обробкувальні для замісту рослин і внесення одиноким добрив. Вимоги безпеки
 ДСТУ ISO 10298-2001 Якість ґрунту. Визначення pH
 ДСТУ ISO 10693-2001 Якість ґрунту. Визначення вмісту карбонату. Об'ємний метод
 ДСТУ ISO 11261-2001 Якість ґрунту. Визначення загального вмісту азоту. Модифікований метод Кельдальса
 ГОСТ 2 104-68 ЕСКД. Основные надписи (ЕСКД. Основні написки)
 ГОСТ 2 301-68 ЕСКД. Форматы (ЕСКД. Формати)
 ГОСТ 2 302-68 ЕСКД. Масштабы (ЕСКД. Масштаби)
 ГОСТ 2 303-68 ЕСКД. Линии (ЕСКД. Лінії)
 ГОСТ 2 304-81 ЕСКД. Шрифты чертотных (ЕСКД. Шрифти креслярські)
 ГОСТ 2 318-68 ЕСКД. Правила нанесения на чертежи надписей, технических требований и таблиц ЕСКД. Правила нанесення на креслярські малюнки технічних вимог і таблиці ЕСКД
 ГОСТ 12 1 007-76 ССБТ. Вредные вещества. Классификация и общие требования безопасности (ССБТ. Шкідливі речовини. Класифікація і загальні вимоги безпеки)

Видання офіційне

Таблиця 1

№ п/п	Однієї змінної	Сторінки	Агротехніка	Система зрошення		Обслуговування насаджень	
				Типові технології	Спеціалізовані технології	Площі	Інші

Технологічні карти складають за етапами з врахуванням усіх технологічних операцій до вступу в плодоношення на основі методичних рекомендацій з вирощування зернобобових і зернофуражних порід плодощів культур [23]–[25].

4.4 Економічну ефективність запроєктованих насаджень розраховують відповідно до запланованих показників продуктивності у рік вступу до повного плодоношення за такими показниками: площа завіалня, зокрема під насадженими, врожайність, валовий збір, реалізаційна ціна, вартість продукції, собівартість продукції, прибуток, витрати гроші, рівень інвестицій, вартість створення 1 га, термін окупності капітальних вкладень та коефіцієнт економічної ефективності капітальних вкладень згідно з методичними рекомендаціями [36]–[39].

5 КОМПЛЕКТНІСТЬ РОБОЧОГО ПРОЕКТУ І ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ

Структура робочого проекту

Том I. Створення і вирощування плодощів насаджень

Розділ 1. Пояснювальна записка

Розділ 2. Технологічна частина

Розділ 3. Організація закладення і вирощування плодощів насаджень

Том II. Генеральний план

Том III. Кошторисна документація

Том IV. Паспорт робочого проекту

5.1 Том I. Пояснювальна записка

5.1.1 Пояснювальна записка починається з титульного листа, оформленого згідно з додатком В

5.1.1.1 Зміст

5.1.1.2 Довідка золотого інженера проекту згідно з ДБН А.2.2-3.

5.1.1.3 Склад виконавців (таблиця 2)

5.1.1.4 Завдання економії або ліберальності (наприклад, діяльність, місце розташування ділянки з прив'язкою до найближчого населеного пункту, водозливи та інші).

Таблиця 2 — Види робіт і виконавці

Види робіт	Господарська організація	Протяжність чи кількість
Видкувальні		
1. Топографічні		
2. Грунтові		
Проектувальні		
1. Кліматичні		
2. Агротехнічні		
3. Технологічні		
4. Кошторисні розрахунки		

5.1.1.5 Кліматичні умови подають відповідно до 5.2.1

5.1.1.6 Характеристику ґрунту подають згідно з проведенням лабораторного аналізу (5.2.2), залежно від породоного складу та сорто-підвидових комбінацій на ґрунті.

— 2 м — для яблуні і груші на насаженні підстави; 1,5 м — для яблуні на сполученні з підстави підстави.

— 1,5 м — для всіх інших культур.

Якщо на ділянці виділено два чи більше типів ґрунту, необхідно вказувати площу кожного типу ґрунту, вказуючи ширину придатності для кожного ґрунту окремо.

5.1.2 Розділ 2. Технологічна частина

У технологічній частині проєктують і подають:

— перелік сорто-підвидових комбінацій, систем садіння, формування крони (характеристики і схеми за рослинами);

— виробничий напір сортів згідно з додатком Г;

— розрахунок кількості саджанців на 1 га, потреба у саджанцях для садіння і ремонту на запроєктовану площу;

— передсадіння підготовки ґрунту, система утримання ґрунту до вступу в плодоношення (внесення добрив (способи, види, дози і поєднання добрив), меліорації та протирозлинні заходи, агротехнічна техніка, садіння і ремонт (технологія садіння, якість саджаного матеріалу, підготовка саджанців до садіння));

— встановлення агротехніки (посадження і види робіт, схеми);

— створення захищеної насаджень (вид, культура, схема садіння);

— систему захисту насаджень від шкідників і хвороб (основні елементи технології захисту насаджень, назва препаратів, концентрації і витрати, строки обробки);

— умови роботи для проведення робіт із захисту рослин необхідно надати згідно з Додатком 3(4).

5.1.2.1 Окремі насаджувальні середовища

Проект має передбачати комплекс заходів з охорони від забруднення атмосферного повітря, водних джерел, землі, рослин і тварин (включно до Зони безпеки) при охороні насаджувальних середовищ, ДБН А.2.2-1 та ГОСТ 17.2-3.01.

Головною умовою охорони насаджувальних середовищ є дотримання вимог, встановлених для кожного середовища відповідно до технології застосування землекористування щодо землі рослин згідно з ГОСТ 12.1.007.

У розділі передбачають:

— заходи щодо попередження забруднення пестицидами і мінеральними добривами повітря, води і підземних вод, а також водних ресурсів;

— планування робочих розробок, які проводять на спеціальних обладнаннях пунктах, які повинні бути віддалені від житлових будівель, джерел водозабезпечення на відстані не менше ніж 300 м;

— заходи з охорони насаджувальних середовищ від забруднення атрохінованими, мінеральними добривами і пестицидами комплексних заходів із систематичного догляду за насаджувальними середовищами. Міністерство охорони здоров'я України з трансфертування, обслуговування і заміщення насаджувальних середовищ у всіх зазначених категоріях повинні забезпечувати зони для зливу поверхні не менше ніж 1 км мінеральні добрива — 200 м.

До розділу додають «Зміст повноважень при роботі в агрохімічному».

5.1.2.2 Розрахунок економічної ефективності плодощів згідно з таблицєю 3

Таблиця 3 — Техніко-економічні показники

№ п/п	Назва показника	Єдиниця виміру	Вказівки позначки
1	Площа ґрунті	га	
2	Конфігуративна площа	га	
3	Контуровидовий на 1 га	м/га	
4	Врожайність	ц/га	
5	Валовий збір	т/га	
6	Валовий збір за 1 га ґрунті	т/га	
7	Середня ціна реалізації 1 ц продукції	грн/ц	
8	Вартість продукції ґрунті	грн/га	
9	Собівартість продукції ґрунті	грн/га	
10	Прибуток ґрунті	грн/га	

Кінцева таблиця 3

№ п/п	Назва показника	Єдиниця виміру	Вказівки позначки
11	Прибуток з 1 га насаджень	грн/га	
12	Затрати грошей на 1 га насаджень	грн/га	
13	Затрати грошей на створення 1 ц продукції	грн/ц	
14	Рівень інвестицій виробничих процесів на створення насаджень	%	
15	Рентабельність	%	
16	Коефіцієнт економічної ефективності	грн	
17	Сторінки окупності капітальних вкладень	років	

5.1.3 Розділ 3. Організація закладення і вирощування плодощів насаджень

5.1.3.1 На підставі даних інженерної частини (генерального плану) дають характеристику територіальної структури ділянки, а саме — характеристику кварталу.

5.1.3.2 Параметри кварталу (кварталу) подають згідно з таблицєю 4. Довжина клітки у кварталі та параметри ділянки (міжвуздя, міжвуздя, поздовжня і поперечна) наводять у вигляді тексту.

Таблиця 4 — Характеристика кварталу

№ кварталу	Площа ґрунті		Довжина кварталу, м	Ширина кварталу, м	Валовий розмір кварталу, га	Площа ґрунті, га
	Загальна	Під насадженими				

5.1.3.3 Охорона праці і безпеки людини

Подають згідно з вимогами Закону України про охорону праці, ДСТУ 2189, ДСТУ EN 907, ГОСТ 12.3.037.

Крім загальної вимоги безпеки робіт, які стосуються необхідності проведення інструктажу, наведення з техніки безпеки і виробничої санітарії, необхідності проведення медичних оглядів працівників, необхідності здійснення і утримання схем руку і маршруту машин, транспортних агрегатів і транспортних засобів, висвітлюють спеціальні вимоги до:

— робіт на тракторах і сільськогосподарських машинах;

— робіт з струмопровідними і мінеральними добривами.

5.2 Том II. Генеральний план

5.2.1 Вимоги роботи креслень основного комплексу генерального плану (ГП) виконують:

— Лист 1 — Генеральний план — загальні дані (мінеральні територіальні і ґрунтові умови);

— Лист 2 — ґрунтові умови;

— Лист 3 — Розбивальні креслення.

5.2.2 Масштаб креслень має становити:

— на площу ділянки до 10 га — М 1:2000;

— понад 10 га — М 1:5000 або М 1:2000 у вигляді складних рельєфних і ґрунтових умов.

5.3 Том III. Кошторисна документація

5.3.1 Склад кошторисної документації визначають залежно від складності розробленої проєкту кошторисної документації і технічної складності об'єкта згідно з ДБН Д.1.1-1, ДБН Д.2.2-47, ДБН Д.1.1-7.

До робочого проекту закладення і вирощування багаторічних насаджень вносять:

— зведені кошторисні розрахунки вартості закладення і вирощування згідно з ДБН Д.1.1-1;

— об'єкти кошторисні;

— докладні кошториси.

5.3.2 До кошторисної документації вносять:

— пояснювальну записку з між-квартальними об'єктами визначення кошторисної вартості.

5.4 Том IV. Паспорт робочого проекту

До складу «Паспорту робочого проекту» вносять вимоги:

— схеми генерального плану;

— розрахунок конфлікту земельних використання ділянки;

— характеристики насаджень;

— розрахунок витрат матеріалів;

— розрахунок витрат праці на створення саду;

— кошторис вартості робочого проєкту;

— розрахунок економічної ефективності запроєктованих насаджень.

ДОДАТОК А
(об'єм чотири)

ЗРАЗОК ЗАВДАННЯ НА ПРОЕКТУВАННЯ ПЛОДОВИХ НАСАДЖЕНЬ

№ _____, 2008, № _____

ЗАВДАННЯ НА ПРОЕКТУВАННЯ

1. Назва об'єкта _____
2. Місце розташування і площа ділянки _____
3. Підстава для проектування _____
4. Назва землевласця _____
5. Назва проектної організації _____
6. Назва бюджетної організації _____
7. Стадія проектування _____
8. Тип насаджень, формування, площа виїмки дерев (м²) _____
9. Порядок нащипу, обрізки _____
10. Спосіб зрошення _____
11. Шпалери, опора _____
- 11а. Огорожа _____
12. Особливості місцевості, виробничих процесів та впровадження у виробничий науково-технічний досвід _____
13. Цільове використання території _____
14. Основні техніко-економічні показники
 - строки, обсяги закладання насаджень _____
 - строки переселу насаджень у плодоношення _____
 - середня урожайність _____
 - валове виробництво _____
 - капіталовкладення, тис. грн _____
 - строк окупності капіталовкладень, років _____

15. Генеральний план організації території насаджень з урахуванням розташування
 - зрошувальної мережі _____
 - захисних насаджень _____
 - бригадних стовпів _____
 - пунктів по боротьбі з шкідниками та хворобами _____
 - доріг з твердим покриттям _____
 - капітального планування _____
 - балансових площ об'єкта виробничого призначення _____
 16. Особливі умови проектування
 - здійснення авторського нагляду _____
 - перекос проєкту в натурі _____
 - Державне забезпечення _____
 - забезпечення стоків _____
 - організовані добривами _____
 - аматорськими добривами _____
 - саджанцями _____
 - інше _____
 17. Вибір дачі
 - акт вибору ділянки _____
 - доповідь про відношення площі і наявність підземних колекторів _____
- М.П. _____
- М.П. _____

ДОДАТОК Б
(об'єм чотири)

ЗРАЗОК АКТА ОБСТЕЖЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ ПІД ПЛОДОВІ НАСАДЖЕННЯ

АКТ
ОБСТЕЖЕННЯ І ВИБОРУ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ ПІД САД

району _____
області _____
№ _____, 2008, № _____

Відповідно до перспективного плану розвитку садівництва (виноградарства) і заохочення господарства на проектування землекос у складі представництва господарства _____

гоп. державного пняря СЕС району _____
начальника районного відділу земельних ресурсів _____
представника проектної організації _____
визначено обстеження і вибір ділянки під багаторічні насадження _____

при цьому використовували план внутрішньогосподарського землеустрою _____

Комісія вважає за доцільне багаторічні насадження розмістити на ділянці, розташованій на території _____

Площа ділянки _____ га Використання ділянки на час обстеження _____

Рельєф, висловцзя склпа та їх частота _____

Загальний ухил _____
Види ґрунтів, ґрунтоутворювальні процеси, потужність ґрунтового горизонту, вміщений склад, глибина залягання ґрунтових вод _____

Джерело зрошення _____

Необхідність вирівнювання рельєфу, наявність мелiorації _____

Наявність посіву _____

Для остаточного рішення про придатність ділянки під багаторічні насадження з метою створення вигідних дачок для визначення констанції насаджень, підбору порід, сортів, підтипів кмісії вважає необхідним проведення детального ґрунтового обстеження в масштабі 1:2000 на площі _____ га, вертикальною зміною на площі _____ га, горизонтальною зміною на площі _____ га, вконтингентно-го обстеження, зображення ґансації на площі _____ га _____

ДОДАТОК Виконання в плану землеустрою з позначенням меж ділянок давати до акта вибору ділянки для проектної організації _____

Підпис комісії _____

Голова _____

Член _____

М.П. _____ господарства і устнов

ДОДАТОК В
(об'єктивний)
ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО ЛИСТА
МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Назва державної організації

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник міністра аграрно-політичної України
«__» «__» 200_р

РОБОЧИЙ ПРОЕКТ

Створення плодової насадження

для _____
(назва підприємства)

_____ району _____ області

Площі загальна — га
під насадженнями — га

Том 1. Пояснювальні записки

Договір № _____
від «__» «__» 200_р.

Архівний № _____

Директор
Головний інженер
Головний інженер проекту

ДОДАТОК Г
(об'єктивний)
АГРОЕКОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СОРТУ

№	Характеристика та позначення важливих ознак сорту	Позначення сорту
1	Районировані або перспективні	
2	Сила росту дерева	
3	Висота крони	
4	Висота стовбура в надземній частині	
5	Висхідність	
6	Скелетність	
7	Розміщення гілок	
8	Стригання	
9	Зимостійкість	
10	Плодіть. Висота антоциану температури до 12	
11	Плодіть. Плодіть	
12	Надлишок висхідності	
13	Розмір плоду	
14	Відрізок	
15	Колір	
16	М'якоть	
17	Смак плоду (сорт)	
18	Транспортабельність	
19	Співздатність до морових	
20	Плодіть. до висхідності відносно стовбура	